

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СОФИЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ

ОДОБРЯВАМ

ДИРЕКТОР НА ДЕОС

(Проф. Д. Сиджимова, дф, дм)

За учебната 2024/2025

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО СПЕЦИАЛНОСТТА “МЕДИЦИНА”
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР”

Наименование на дисциплината: „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ СТУДЕНТИ (обучаващи се на английски език)“	Сигнатура	Хорариум 120 часа
Образователна степен	Магистър	
Вид на обучение <i>Редовно</i>	Часове за седмица V-VI семестър --- 0 / 4	Брой кредити 5
Вид на дисциплината <i>Задължителна</i>		
Вид на курса	Два семестъра (V и VI)	
Ниво на курса /според наредбата за Учебните програми/	Ниво М /магистър /	
Форми на оценяване	Текущо оценяване Участие в семинари (колоквиуми)	Семестриална заверка „Успешно заверил“
Форми и методи на обучение в курса	Лекция и Упражнение Дискусия	Други: работа в малки групи за решаване на практически задачи; Комуникативни методи Аудиовизуални методи

ДЕПАРТАМЕНТ ПО ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ И СПОРТ, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

София, 2024 г.

ОПИСАНИЕ НА КУРСА

Курсът се състои от **120** академични часа, упражнения, разпределени в 2 семестъра (V и VI семестър), които представят различни форми на учебна работа.

- Теоретично обучение (лекции) по проблема – **30 часа** (предполага преподаване в лекционна форма на знания за клиничната комуникация, българска клинична лексика, фразеология и терминология, свързани с различни клинични специалности).
- Работни семинари – **30 часа** (изискват активност от страна на студентите и предполагат самостоятелна работа по предварително зададени теми, свързани с клиничната комуникация, проект по една от тях, или участие и дебат по време на семинарите, както и работа с първични и вторични данни).
- Упражнения – **60 часа** (работа по изграждането на диалога при снемане на анамнеза по различни клинични специалности, епикриза, медицинска документация).

ФОРМИРАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Оценката се формира комплексно:

- чрез активността на студента по време на протичането на курса;
- текущ контрол през семестъра.

ВРЕМЕ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

- Текущо – за преценка на процеса на усвояване на знанията и уменията.
- В края на всеки семестър – за оценяване на придобитите знания и умения.

АСПЕКТИ ПРИ ФОРМИРАНЕТО НА ОЦЕНКАТА

- Участие в групови обсъждания
- Решаване на практически задачи
- Индивидуално задание
- Резултат от тест

ПОМОЩНИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕПОДАВАНЕ:

Учебник по Клиничен български език и Учебна тетрадка, Учебни текстове
PowerPoint презентации, Анатомичен атлас, Медицински учебници по
Пропедевтика на вътрешните болести.

- Езикови материали – текстове и упражнения;
- Езикови тестове;
- Практически документи за оценка и анализ, публикации и бази-данни;
- Казуси за превод и интерпретация.

ЦЕЛ НА УЧЕБНАТА ДИСЦИПЛИНА:

Основната цел на курса е усвояване на българския език като работен език за обучението по клинични дисциплини, комуникация с пациенти и комуникация в медицинската клиника.

ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

- усвояване на основна предклинична и клинична терминология, използвана в българската медицинска клиника;
- създаване на умения за осъществяване на успешни комуникативни стратегии в клиничната практика.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ (след *Пети и Шести семестър*): →

„Български език – III” част:

- Затвърждаване и развиване на езиковите знания и умения на ниво B1 – B2 от Общата европейската езикова рамка.
- Придобиване на знания и практически умения в областта на специализирания медицински език с предклинична и клинична терминология.
- Създаване на социално-комуникативни умения за снемане на анамнеза във връзка с изучаването на различни клинични специалности по програмата за ОКС „Магистър“ на Медицински университет „София“.

ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ПО СЕДМИЦИ, ТЕМАТИЧНИ ЕДИНИЦИ И ЧАСОВЕ

ПЕТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари / Упражнения
1-2 седмица	Човешко тяло. Български анатомични термини за външни части и органи на човешкото тяло. Български анатомични термини за кости (от голям калибър) и някои от по-големите стави. Български анатомични термини за вътрешни органи и системи на човешкото тяло.	4 часа	4 часа
3 седмица	Човешко тяло – продължение. Текущ контрол (Тест) върху усвояването на материала от 1-2 седмица.	2 часа	2 часа
4-5 седмица	Снемане на анамнеза – Определение. Основни принципи за снемане на анамнеза. План за снемане на анамнеза. Идентификация и характеристика на	4 часа	4 часа

	главните оплаквания. Граматика: Въпросителни изречения с пълнозначни въпросителни думи и с въпросителни частици в сегашен план.		
6-7 седмица	Снемане на анамнеза – Анамнеза на живота. Социална анамнеза. Фамилна анамнеза. Системен разпит. Граматика: Въпросителни изречения с пълнозначни въпросителни думи и с въпросителни частици в минал план. <i>Текущ контрол (Тест).</i>	4 часа	4 часа
8 седмица	Дихателна система – Анатомично устройство. Терминологично словообразуване.	2 часа	2 часа
9 седмица	Дихателна система – Симптоматика. Граматика: Нелични глаголни форми – теоретично представяне и упражнения.	2 часа	2 часа
10 седмица	Дихателна система – Заболявания на дихателната система. Анамнестични въпроси.	2 часа	2 часа
11 седмица	Дихателна система (обобщение). <i>Текущ контрол – I колоквиум.</i>	2 часа	2 часа
12 седмица	Сърдечносъдова система. Анатомично устройство. Терминологично словообразуване.	2 часа	2 часа
13 седмица	Сърдечносъдова система. Симптоматика. Граматика: Нелични глаголни форми - упражнения. Употреба на деятелен и страдателен залог в специализирания език. Текст: „Кръвоносни съдове“.	2 часа	2 часа
14-15 седмица	Преговор на материала (1-11 седмица на пети семестър). Подготовка за семестриален тест. <i>Семестриален тест No 5 . Заверка на пети семестър.</i>	4 часа	4 часа

ОБЩО ЗА ЗИМНИЯ СЕМЕСТЪР: 60 учебни часа, от които 30 часа теоретично обучение, 15 часа семинари и 15 часа упражнения.

ШЕСТИ СЕМЕСТЪР

№	ТЕМА	Теоретично обучение	Семинари/ Упражнения
---	------	---------------------	-------------------------

1 седмица	Сърдечносъдова система – преговор на материала от 12 и 13 седмица на пети семестър. Заболявания на сърдечносъдовата система. Анамнестични въпроси.	2 часа	2 часа
2 седмица	Сърдечносъдова система (обобщение). <i>Текущ контрол – II колоквиум.</i>	2 часа	2 часа
3 седмица	Храносмилателна система – Анатомично устройство. Терминологично словообразуване.	2 часа	2 часа
4 седмица	Храносмилателна система – Симптоматика. Граматика: Нелични глаголни форми - упражнения.	2 часа	2 часа
5 седмица	Храносмилателна система – Заболявания на храносмилателната система. Анамнестични въпроси.	2 часа	2 часа
6 седмица	Храносмилателна система (обобщение). <i>Текущ контрол. III колоквиум.</i>	2 часа	2 часа
7 седмица	Отделителна система – Анатомично устройство. Терминологично словообразуване.	2 часа	2 часа
8 седмица	Отделителна система – Симптоматика. Граматика: Нелични глаголни форми - упражнения.	2 часа	2 часа
9 седмица	Отделителна система – заболявания на отделителната система. Анамнестични въпроси.	2 часа	2 часа
10 седмица	Отделителна система (Обобщение).	2 часа	2 часа
11 седмица	Нервна система. Централна и периферна нервна система. Сетивни органи. Терминологично словообразуване.	2 часа	2 часа
12-13 седмица	Симптоматика на заболяванията в различните части на нервната система. Анамнестични въпроси.	4 часа	4 часа
14 седмица	Преговор на изучения материал по системи.	2 часа	2 часа
15 седмица	Подготовка за семестриален тест. <i>Семестриален тест No 6. Заверка на шести семестър и Приключване на учебната година.</i>	2 часа	2 часа

--	--	--	--

ОБЩО ЗА ЛЕТНИЯ СЕМЕСТЪР: 60 учебни часа, от които 30 часа теоретично обучение, 15 часа семинари и 15 часа упражнения.

ОБЩО ЗА УЧЕБНАТА ГОДИНА:120 учебни часа, от които 60 часа теоретично обучение, 30 часа семинари и 30 часа упражнения.

КОНСПЕКТИ

КОНСПЕКТИ ЗА КОЛОКВИУМИ ПО КЛИНИЧЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ПРЕЗ V И VI СЕМЕСТЪР

I КОЛОКВИУМ

Дихателна система.

ВЪПРОСИ

1. Анатомично устройство и функции на частите и органите в Дихателната система.
 - а) Нос и носна кухина.
 - б) Гръклян.
 - в) Дихателна тръба и бронхи.
 - г) Бял дроб.
2. Симптоми от страна на Дихателната система.
3. Типове гръдна болка откъм Дихателната система.
4. Анамнестични въпроси за установяване и характеризиране на гръдната болка откъм Дихателната система.
5. Етиология на кашлицата.
6. Типове кашлица.
7. Анамнестични въпроси за установяване и характеризиране на кашлицата.
8. Диагностични характеристики на храчките.
9. Остър ринофарингит.
10. Остър трахеобронхит.
11. Пневмококова пневмония.

II КОЛОКВИУМ

Сърдечно-съдова система.

ВЪПРОСИ

1. Български анатомични термини за описание на устройството на сърдечно-съдовата система.
 - сърце
 - сърдечна камера
 - сърдечно предсърдие
 - сърдечна клапа

- кръвоносни съдове
 - артерии
 - вени
 - капиляри
2. Симптоми от страна на сърдечносъдовата система.
 3. Характеристика на болката в гръдния кош.
 4. Важни анамнестични въпроси за болката в гръдния кош.
 5. Задух – същност и важни анамнестични въпроси.
 6. Умора – същност и важни анамнестични въпроси.
 7. Сърцебиене – същност и характеристика на усещането.
 8. Важни анамнестични въпроси за сърцебиенето.
 9. Кашлица. Важни анамнестични въпроси за установяване сърдечния характер на кашлицата.
 10. Отоци – същност и важни анамнестични въпроси.
 11. Важни анамнестични въпроси за установяване на вредни навици и рискови фактори.
 12. Артериална хипертония.
 13. Инфаркт на миокарда.

III

КОЛОКВИУМ

I. Храносмилателна система.

ВЪПРОСИ

1. Български анатомични термини за описание на устройството на храносмилателната система.
2. Най-често срещани оплаквания при болестите на устната кухина.
3. Най-често срещани оплаквания при болестите на хранопровода.
4. Най-често срещани оплаквания при болестите на стомаха и дуоденума.
5. Най-често срещани оплаквания при болестите на тънкото и дебелото черво.
6. Най-често срещани заболявания на стомаха и дуоденума.
 - остър гастрит – дефиниция, етиология, клинична картина
 - язвена болест – дефиниция, етиология, патология, клинична картина
7. Болести на тънкото черво – остър ентерит (дефиниция, етиология, клинична картина)
8. Болести на дебелото черво – остър колит – етиология, клинична картина, прогноза.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Клиничен Български език -- пилотно дигитално издание на ДЕОС. Авторски колектив под редакцията на доц Павлина Кънчева, дф.
2. Учете български език. Ниво 1, 2А, 2Б. Авторски колектив: Ст. Петрова, Пр. Цанкова, Е. Куртева, Кр. Томова, Ив. Илиев. София, 2004-2005.
3. Български език в българска езикова среда. Авторски колектив: П. Кънчева, Св. Тодорова. София, 2012.
4. PowerPoint лекции по Българска граматика от доц. Павлина Кънчева, дф. София 2015 / 2016 / 2017. <http://deos.mu-sofia.bg>

Изготвил програмата:

ст.пр. Св. Тодорова

Съгласувано с Ръководител Катедра по езиково обучение,
медицинска педагогика и спорт:

(доц. Н. Георгиев, дм)

Учебната програма е приета на Катедрен съвет – протокол №9/19.09.2024 г.